

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä huhtikuuta 2009 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 58/2009 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- poliisiylijohtaja Mikko Paatero, sisäasiainministeriö
- hallitusneuvos Tarja Hyvönen, valtiovarainministeriö
- päällikkö, poliisineuvos Ilkka Salmi, suojelupoliisi
- poliisineuvos, päällikkö Kari Rantala, liikkuva poliisi
- apulaispäällikkö Sanna Heikinheimo, keskusrikospoliisi

- lääninpoliisijohtaja Sauli Kuha, Oulun lääninhallitus
- apulaispoliisipäällikkö Jari Liukku, Helsingin poliisilaitos
- ylikomisario Kenneth Ramström, Varsinais-Suomen poliisilaitos
- pääsihteeri Stefan Svenfors ja hallintoasiainasiantuntija Kristina Beijar, Svenska Finlands folkting
- puheenjohtaja Antero Rytkölä, Suomen Nimismiesyhdistys ry, edustaen myös Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraattilakimiesten edunvalvontajärjestö PUSH ry:tä
- puheenjohtaja Yrjö Suhonen, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet
— oikeusministeriö
— Poliisin lääninjohdon viranhaltijat ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisin hallinnosta annettua lakia ja eräitä siihen liittyviä lakeja. Poliisin hallintorakenneuudistusta jatkettaisiin perustamalla uusi kaksiportainen ohjaus- ja johtamismalli. Poliisitoimintaa johtaisi ja ohjaisi sekä poliisilaitosten ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden tulosohjauksesta vastaisi uusi perustettava poliisin keskushallintovi-

ranomainen Poliisihallitus, joka muodostuisi nykyisestä poliisin lääninjohdosta ja osasta sisäasiainministeriön poliisiosastoa. Sisäasiainministeriö vastaisi poliisitoimen strategisesta ohjauksesta, toimintaedellytysten turvaamisesta, säädösvalmistelusta ja kansainvälisestä yhteistyöstä. Poliisin hallintorakenneuudistus liittyy vireillä olevaan aluehallinnon uudistamishank-

keeseen siten, että erikseen määriteltävissä aluehallinnon viranomaisissa olisi poliisin vastuualue.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleistä

Nykyiseen hallitusohjelmaan on kirjattu poliisin hallintorakenteen uudistaminen. Ohjelman mukaan poliisipiirien määrää vähennetään ja hallintorakenteen uudistamista jatketaan siten, että se kohdistuu myös poliisin ylijohtoon, poliisin lääninjohtoihin, poliisin valtakunnallisiin yksiköihin ja Helsingin poliisilaitokseen. Näin siirretään voimavaroja hallinnosta palveluihin. Uudistuksen yhteydessä varmistetaan poliisipalvelujen saatavuus koko maassa. Ruotsinkieliset palvelut turvataan. Lisäksi hallitusohjelmassa edellytetään selvitettäväksi, erotetaanko toisistaan ministeriön ohjaus- ja valvontatehtävät sekä operatiivisen poliisitoiminnan johtaminen.

Kuluvan vuoden alusta on toteutettu poliisin hallintorakenteen uudistamisen ensimmäinen vaihe. Paikallispoliisi on tuolloin siirtynyt 90 poliisilaitoksesta 24 poliisilaitokseen. Hallintovaliokunta on poliisin paikallishallinnon uudistamiseen liittyvässä mietinnössään kiinnittänyt huomiota kaksiportaiseen hallintomalliin ja edellyttänyt tämän vuoksi, että myös poliisin lääninjohdon asema ja tehtävät selvitetään (HaVM 24/2006 vp — HE 72/2006 vp). Lisäksi valiokunta on muun muassa sisäasiainministeriön selvityksestä koskien poliisin hallintorakenteen kehittämistä antanut lausunnon, jossa valiokunta on puoltanut Poliisihallituksen muodostamista ja kaksiportaista poliisin hallintomallia (HaVL 13/2008 vp — MINS 4/2008 vp).

Valiokunta toteaa mainittuun lausuntoonsa HaVL 13/2008 vp viitaten, että uudistamalla hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla poliisin hallintoa saavutetaan lausunnossa ilmaistut uudistuksen tavoitteet. Johtamisjärjestelmä selkiintyy sisäasiainministeriön kaksoisroolin poistuessa toisaalta strategisena linjaajana ja rahoit-

tajana sekä toisaalta operatiivisen toiminnan ohjaajana. Myös poliisin hallintorakenne madaltuu läänintason jäädessä pois ja samalla tuottavuus paranee. Lisäksi tulosohjaukseen kuulumaton sivuttaisohjaus poistuu. Yhteistoiminnan edellytykset muiden alueellisten viranomaistahojen kanssa säilyvät edelleen hyvinä.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä tästä mietinnöstä ilmenevin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Uudistuksen sisällöstä

Poliisihallintoon muodostettava uusi kaksiportainen ohjaus- ja johtamismalli merkitsee sitä, että sisäasiainministeriölle kuuluu vastaisuudessa poliisin toimialan strateginen ja poliittinen ohjaus, toimintaedellytysten turvaaminen, säädösvalmistelu ja kansainvälinen yhteistyö.

Operatiivista poliisitoimintaa johtaa ja ohjaa sekä poliisilaitosten ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden tulosohjauksesta vastaa poliisin keskushallintoviranomaisena — hallintovaliokunnan lausunnon HaVL 13/2008 vp linjausten mukaisesti — Poliisihallitus, joka muodostuu osasta nykyisin poliisin ylijohtona toimivaa sisäasiainministeriön poliisiosastoa ja poliisin lääninjohdosta.

Uudistuksen myötä paikallispoliisin poliisilaitokset ja poliisin valtakunnalliset yksiköt (keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi) sekä Poliisiammattikorkeakoulu ja Poliisin tekniikkakeskus ovat suoraan Poliisihallituksen alaisia poliisiyksiköitä.

Poliisin hallintorakenteen uudistaminen liittyy myös vireillä olevaan aluehallinnon uudistamishankkeeseen (HE 59/2009 vp). Tarkoitus on, että Poliisihallituksella on organisaatorisesti val-

tion aluehallintoon sijoitetut, mutta toiminnallisesti Poliisihallitukseen kuuluvat toimipisteet erikseen määriteltävillä paikkakunnilla. Uudistettavassa aluehallinnossa sijoitetaan kolmeen aluehallintoviranomaiseen poliisin vastuualueet, joiden yleisinä tehtävinä ovat: 1) poliisitoimen alueellinen viranomaisyhteistyö, 2) varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittaminen ja 3) peruspalvelujen alueellisen saataavuuden arviointi poliisitoimen osalta. Näistä tehtävistä on tarkoitus säätää hallituksen esitykseen HE 59/2009 vp sisältyvässä aluehallintoviranomaisista annettavassa laissa. Nämä kolme poliisin vastuualuetta hoitaisivat poliisille kuuluvia tehtäviä myös niiden aluehallintovirastojen alueilla, joihin ei perusteta poliisin vastuualuetta.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että poliisin hallintorakennemuutos toteutetaan myös käytännössä kaksiportaisen hallintomallin mukaisesti. Tämä merkitsee sitä, ettei sisäasiainministeriön poliisiosastolla ole enää tulevaisuudessa poliisin operatiivisiin tehtäviin liittyvää toimivaltaa. Poliisin operatiivisen toiminnan ylin johtaminen sekä poliisilaitosten ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden tulosohjaus kuuluu vastaisuudessa Poliisihallituksen tehtäviin. Kaksiportainen hallintomalli tarkoittaa samalla, ettei aluehallintovirastoon sijoitettavista Poliisihallituksen alueellisista yksiköistä muodostu erillisiä alueperiaatteen mukaan toimivia toimipisteitä, jotka johtavat oman toimialueensa poliisilaitoksia. Valiokunta painottaa, että varsinainen poliisitoiminnan käytännön operatiivinen johtaminen ja toiminta tapahtuu paikallistasolla poliisilaitosten ja toimialoittain valtakunnallisten poliisiyksikköjen toimesta. Valiokunta korostaa linjaorganisaation merkitystä ja pitää tärkeänä sen varmistamista.

Tarkemmat säännökset ja määräykset Poliisihallituksen aluehallinnon viranomaisen vastuualueella hoidettavista tehtävistä annetaan ensimmäisen lakiehdotuksen mukaan valtioneuvoston asetuksella tai Poliisihallituksen työjärjestyksellä. Tältä osin valiokunta toteaa, että aluehallintovirastoja koskevassa lakiehdotuksessa (HE 59/2009 vp) on lueteltu aluehallintoviranomai-

sen vastuualueella kyseessä olevan lain nojalla hoidettavat tehtävät. Poliisihallituksen työjärjestyksessä tullaan määrittelemään poliisihallintolaista johtuvien tehtävien järjestäminen Poliisihallituksessa. Koska aluehallintoviranomaisen poliisin vastuualue tulee toiminnallisesti olemaan osa Poliisihallitusta, määritellään muut kuin aluehallintovirastoja koskevassa laissa luetellut tehtävät siten tarkemmin Poliisihallituksen työjärjestyksessä.

Kielellisten oikeuksien turvaaminen

Valiokunta toteaa, että poliisin hallintorakenteen paikallispoliisia koskeneen ensimmäisen vaiheen uudistuksen yhteydessä on määritelty ne periaatteet, joita paikallispoliisin ruotsinkielisten palvelujen turvaamisessa on noudatettava (HaVM 24/2006 vp — HE 72/2006 vp). Asiaa koskevat säännökset on sisällytetty tuolloin annettuun poliisin hallinnon muuttamista koskevan lain (100/2007) paikallispoliisia sääntelevään 6 §:ään. Tämän lainmuutoksen jälkeen kihlakuntien poliisilaitosten toimialueista annetulla valtioneuvoston asetuksella (1031/2007) neljään poliisilaitokseen on perustettu kielilain (423/2003) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja alueellisia yksiköjä, joita järjestettäessä otetaan huomioon suomen- ja ruotsinkielisen väestön oikeus saada palveluja omalla kielellään.

Nyt käsiteltävänä olevan esityksen tarkoituksena on toteuttaa poliisin ylijohtoa ja poliisin lääninjohtoja koskeva poliisin hallintorakenteen toisen vaiheen uudistus. Esityksen tavoitteena ja tarkoituksena ei siten ole enää puuttua ensimmäisen vaiheen uudistuksen kohteena olleen paikallispoliisin rakenteisiin ja toimintaan enempää kuin se on toisen vaiheen uudistuksen toteuttamiseksi välttämätöntä. Poliisin hallintoa koskevan lakiehdotuksen paikallispoliisia koskevaan 6 §:ään on kuitenkin sisällytetty säännös edellä mainituista alueellisista yksiköistä, joiden toiminnallisesta ja hallinnollisesta asemasta ei ole aiemmin ollut nimenomaista mainintaa poliisin hallinnosta annetussa laissa. Valiokunta painottaa, että alueellisella yksiköllä tulee olla sellaiset resurssit, osaaminen ja asema, että myös käytännössä suomenkieliset ja ruotsinkie-

liset palvelut turvataan hallituksen esityksen mukaisesti.

Valiokunta tähdentää ruotsinkielisten poliisi- palvelujen takaamisessa ensiarvoista olevan ruotsin kieltä taitavien poliisimiesten ja lupapalveluhenkilöstön riittävä määrä.

Valiokunta painottaa, että poliisin hallintorakenteen kokonaisuudistuksen keskeisenä tavoitteena on poliisin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän terävöittäminen ja tehostaminen. Uusien väliportaiden tai -tasojen muodostamista taikka jo olemassa olevien tasojen keskinäisten toimintasuhteiden eriyttämistä valiokunta ei pidä perusteltuna. Poliisin johtamisen tulee perustua selkeisiin linjaorganisaation mukaisiin vastuuketjuihin koko organisaation rakenteen osalta aina poliisin ylijohdosta kenttätasolle asti. Tässä linjaorganisaatiossa on lakisääteisen velvoitteen mukaisesti turvattava kielelliset palvelut molemmilla kansalliskielillä. Valiokunta painottaa, että kielilain velvoitteiden mukaisesti on turvattava myös käytännössä perustuslaissa säädetty jokaisen oikeus käyttää viranomaisessa omaa kansalliskieltään, suomea tai ruotsia.

Poliisin valtakunnalliset yksiköt ja Helsingin poliisilaitos

Valiokunta pitää tärkeänä, että poliisin hallintorakenteen uudistaminen toteutetaan mahdollisimman kitkattomasti ja onnistuneesti. Muutos- tilanteissa on tämän vuoksi syytä jo ennakolta sääntelyvaiheessa pyrkiä välttämään tulkintaongelmien ja epäselvyyksien syntymistä.

Keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi ovat jatkossa poliisihallituksen alaisia valtakunnallisia poliisiyksiköitä. Hallituksen esityksestä ilmenee, että valtakunnallisten poliisiyksiköiden tehtäviin ei ole tarkoitus tehdä muutoksia. Valiokunta pitää tätä perusteltuna lähtökohtana. Luonnollista kuitenkin on, että poliisin organisaatiota uudistettaessa kiinnitetään huomiota siihen, että johtamisjärjestelmät ovat matalia ja että hallinnollisia tehtäviä keskite- tään.

Hallituksen esityksestä ilmenee lisäksi, että Helsingin poliisilaitoksella on myös vastaisuudessa paikallispoliisin tehtävien lisäksi valta-

kunnallisia ja alueellisia erityistehtäviä. Helsingin poliisilaitos on viime vuosien aikana kehittänyt organisaatiotaan, ja kehitystoimintaa jatketaan hallituksen esityksen mukaan poliisihallituksen kanssa sovittavalla tavalla.

Tärkeää on, että keskusrikospoliisi, suojelu- poliisi ja liikkuva poliisi samoin kuin Helsingin poliisilaitos jatkavat työtään nykyisten tehtävien mukaisesti suoraan poliisin ylijohdon alaisuudessa. Poliisin ylijohdo toimii vastaisuudessa sisäasiainministeriön poliisiosaston sijasta Poliisihallituksessa. Valiokunta pitää välttämättömänä sitä, että mainitut poliisiorganisaatiot toimivat suoraan poliisiylijohtajan alaisuudessa ja että myös tulosohtaus tapahtuu suoraan poliisi- ylijohdajan toimesta edellä mainittuihin poliisi- organisaatioihin. Valiokunta ehdottaa lisäksi uudistuksen toimeenpanon onnistumiseksi keskusrikospoliisiin, liikkuvan poliisin ja Helsingin poliisilaitoksen tehtävien tarkentamista yksityis- kohtaisissa perusteluissa ilmenevällä tavalla.

Poliisin resurssit

Valiokunta on toistuvasti kiinnittänyt huomiota asianmukaisten henkilövoimavarojen turvaami- seen poliisihallinnossa. Erityisesti valiokunta on painottanut poliisin operatiivisten tehtävien ja kansalaisten lupapalveluiden edellyttämien hen- kilöstötarpeiden tärkeyttä. Käsiteltävänä oleval- la hallintouudistuksella tavoitellaan noin 40 henkilötyövuoden tuottavuushyötyjä verrat- tuna nykyiseen ministeriötason ja läänitason henkilöstömäärään. Nämä tuottavuushyödyt on syytä kohdentaa edellä mainittuihin keskeisim- piin tehtäväpainopisteisiin.

Poliisin pidemmän aikavälin resurssitarpeita selvittänyt, hallitusohjelmassakin edellytetty työryhmä on saanut työnsä päätökseen 11.3.2009. Valiokunta on todennut tyydytyksel- lä valtioneuvoston selonteosta koskien valtion- hallinnon tulevien vuosien kehyksiä ilmenevän, että poliisin toimintaa kehitetään työryhmän esittämien toimenpiteiden pohjalta (HaVL 4/2009 vp — VNS 3/2009 vp). Valiokunta painottaa, että poliittinen sitoutuminen työryhmän työhön on yhteiskunnan kannalta välttämätöntä.

Poliisin hallinnon uudistamisen seuranta

Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus tarkkaan seuraa poliisin paikallishallinnon uudistuksen toimeenpanoa sekä käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen sisältyvän hallinnon uudistamisen toisen vaiheen toteuttamista. Samalla valiokunta tähdentää varautumista siihen, että valiokunta tulee pyytämään perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun kirjallisen selvityksen uudistuskokonaisuuden toimeenpanosta.

*Yksityiskohtaiset perustelut***1. Laki poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta**

7 §. Paikallispoliisin tehtävät. Helsingin poliisilaitoksen erityinen asema paikallispoliisin yksikkönä on tunnustettu voimassa olevassa poliisin hallinnosta annetussa laissa. Myös hallituksen esityksestä ilmenee, että laitoksella on vastaisuudessakin valtakunnallisia ja alueellisia erityistehtäviä. Näitä tehtäviä ei ole tarkoitus eikä myöskään tarpeen muuttaa.

Helsingin poliisilaitoksella on pääkaupunkiasemaan perustuvia erityistehtäviä muun muassa seuraavasti:

- osallistuminen valtion ylimmän johdon turvaamiseen;
- vieraiden valtioiden lähetystöjen turvaaminen;
- kansainvälisten kokousten ja tapahtumien turvaamistehtävät ja niiden johtaminen pääkaupungissa; ja
- valtiovierailujen turvaamistehtävät ja niiden johtovastuu pääkaupunkiseudulla.

Helsingin poliisilaitoksen tehtäväkenttään liittyy erityistoimintoja, joiden keskitetty järjestäminen on sekä toiminnallisesti että taloudellisesti perusteltua antaa yksikölle, jonka toimintaympäristö edellyttää kyseisten palveluiden tarjontaa keskimääräistä useammin. Tämän perusteella poliisin ylijohdo on määrännyt Helsingin poliisilaitoksen vastattavaksi muun muassa seuraavat erityistehtävät:

- valmiusyksikön ylläpitämiseen liittyvät tehtävät;
- valtakunnallinen johto- ja viestikeskus-toiminto; ja
- turvapaikanhakijoiden maastapoistamiseen liittyvät tehtävät.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta toteaa, että EU:n jäsenvaltioiden pääkaupunkien poliisilaitosten asema on usein määritelty erikseen. Osaksi niiden asemasta on säädetty laissa. Yleisesti myös kyseisten yksiköiden talousarviot on määritelty erikseen. Tätä on pidetty perusteltuna pääkaupunkien poliisilaitosten voimavarojen määrän mitoittamiseen ja laadun määrittämiseen sekä toimintaympäristötekijöihin liittyvien seikkojen johdosta.

Valiokunta ehdottaakin Helsingin poliisilaitoksen tehtävistä säädettäväksi poliisin hallinnosta annetun lain 7 §:n 2 momentista seuraavasti: "*Helsingin poliisilaitoksella on lisäksi erityistehtäviä, jotka perustuvat pääkaupungin poliisilaitoksen toimialueen erityispiirteisiin sekä Poliisihallituksen määräyksiin. Poliisihallitus määrää tarkemmin ne asiaryhmät, jotka kuuluvat Helsingin poliisilaitoksen erityistehtäviin.*"

9 §. Keskusrikospoliisi. Hallituksen esityksen yksityiskohtaisista perusteluista ilmenee, että keskusrikospoliisin tehtävät ehdotetaan säilytettäväksi ennallaan. Keskusrikospoliisin tehtävänä on torjua kansainvälistä, järjestäytyneitä, ammattimaista, taloudellista ja muuta vakavaa rikollisuutta, suorittaa tutkintaa sekä kehittää rikostorjuntaa ja rikostutkintamenetelmiä.

Edelleen perusteluista ilmenee, että keskusrikospoliisin organisaation kehittäminen on osa poliisin hallintorakenneuudistusta, vaikka keskusrikospoliisin tehtävämäärittelyyn ei ehdoteta tehtäväksi lainsäädännössä muutoksia. Kehittämisen lähtökohtina ovat hallintorakenteen keventäminen ja tuottavuuden parantaminen, valtakunnallisen järjestäytyneen rikollisuuden torjuntavastuun tehostaminen, konsernipalvelujen (asiantuntijapalvelut) ja kehittämisen varmistaminen, yhteistyön tiivistäminen sidosryhmiin, keskittyminen ydintehtäviin sekä henkilöstön jaksamisen varmistaminen. Kehittämisen perus-

teena toimivat myös viraston keskittyminen ydintehtäviin, yksikkökoon suurentaminen, tiedusteluperusteisuus, tukitoimintojen keskittäminen, PTR-toiminto ja kohdetorjunnan johtaminen, kansainvälisen operatiivisen yhteistyön hallinta sekä kansainvälisten velvoitteiden kansallinen täytäntöönpano.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta toteaa perustelujen vastaavan hyvin keskusrikospoliisin nykyisiä tehtäviä ja kehityslinjoja. Niissä otetaan myös huomioon meneillään oleva organisaatiomuutos. Valiokunta katsoo kuitenkin, että keskusrikospoliisin tehtävät tulee myös lain 9 §:ssä esittää nykyistä selkeämmin ja kattavammin. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa poliisin hallinnosta annetun lain 9 §:n 1 momentin tarkentamista seuraavasti siten, että keskusrikospoliisin tehtävissä mainitaan myös asiantuntijapalvelujen tuottaminen.

Koska rikostutkinnan lisäksi viraston tuottamalla asiantuntijapalveluilla on merkittävä osa keskusrikospoliisin ja koko poliisin toiminnassa, valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentin sanamuodon laajentamista siten, että tutkittavien asiaryhmien lisäksi Poliisihallituksella on selkeästi oikeus antaa keskusrikospoliisin kaikkia tehtäväalueita koskevia tarkempia määräyksiä.

11 §. Liikkuva poliisi. Liikkuva poliisi on vastuudessakin Poliisihallituksen alainen valta-

kunnallinen poliisiyksikkö. Liikkuvan poliisin tehtävämäärittelyyn ei ole tarkoitus tehdä muutoksia. Liikkuvan poliisin tehtävistä puuttuu kuitenkin kaksi vastuualuetta, joiden osalta valiokunta ehdottaa voimassa olevaa lakia täydennettäväksi. Liikkuvan poliisin tehtäviin kuuluu huolehtia Helsinki-Vantaan lentoaseman poliisi-tehtävistä. Lisäksi liikkuvan poliisin on huolehdittava tasavallan presidentin ja entisten presidenttien sekä heidän puolisoitensa henkilöturvallisuudesta.

Epäselyyksien välttämiseksi valiokunta ehdottaa 11 §:ään tehtäväksi kyseisiä tehtäviä koskeva tarkennuksen.

2. —19. Lakiehdotus

Valiokunta puoltaa 2.—19. lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että 2.—19. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan poliisin hallinnosta 14 päivänä helmikuuta 1992 annetun lain (110/1992) 5 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 5 a ja 6 a §,
sellaisina kuin ne ovat 5 § laissa 100/2007, 5 §:n edellä oleva väliotsikko ja 5 a § laissa 676/2006 sekä 6 a § laeissa 156/1996 ja 679/2002, (poist.)
muutetaan 1 ja 3 §, 4 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 4 a, 6, 8, 9, 10, 11 ja 15 §,

sellaisina kuin ne ovat 1 § mainituissa laeissa 679/2002 ja 100/2007 sekä laissa 781/2007, 3 ja 10 § osaksi laissa 778/1997, 4, 6 ja 8 § mainitussa laissa 100/2007, 4 §:n edellä oleva väliotsikko ja 4 a § mainitussa laissa 676/2006, 9 § mainituissa laeissa 778/1997, 679/2002 ja 100/2007 sekä 15 § mainitussa laissa 156/1996, sekä

lisätään 7 §:ään lailla 156/1996 kumotun 2 momentin sijaan uusi 2 momentti seuraavasti:

Yleiset säännökset

1 ja 3 §
(Kuten HE)

Keskushallinto

4 ja 4 a §
(Kuten HE)

Paikallishallinto

6 §
(Kuten HE)

7 § (Uusi)

Paikallispoliisin tehtävät

Helsingin poliisilaitoksella on lisäksi erityistehtäviä, jotka perustuvat pääkaupungin poliisilaitoksen toimialueen erityispiirteisiin sekä Poliisihallituksen määräyksiin. Poliisihallitus määrää tarkemmin ne asiaryhmät, jotka kuuluvat Helsingin poliisilaitoksen erityistehtäviin. (Uusi 2 mom.)

8 §
(Kuten HE)

Valtakunnalliset yksiköt

9 §

Keskusrikospoliisi

Keskusrikospoliisin tehtävänä on:

1) torjua kansainvälistä, järjestäytyntä, ammattimaista, taloudellista ja muuta vakavaa rikollisuutta;

2) suorittaa tutkintaa;
3) tuottaa asiantuntijapalveluita ja
4) kehittää rikostorjuntaa ja rikostutkimusmenetelmiä.

Poliisihallitus antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä keskusrikospoliisin tehtävistä. Poliisihallitus voi tarvittaessa määrätä myös keskusrikospoliisin ja poliisin muiden yksiköiden välisistä tutkintajärjestelyistä.

10 §
(Kuten HE)

11 § (Uusi)

Liikkuva poliisi

Liikkuvan poliisin tehtävänä on:

1) ylläpitää yleistä järjestystä ja turvallisuutta;
2) ohjata ja valvoa liikennettä sekä toimia liikenneturvallisuuden edistämiseksi;
3) toimia rikollisuuden ennalta estämiseksi sekä tutkia rikoksia ja muita yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantavia tapahtumia; (poist.)
4) huolehtia poliisitoiminnasta Helsinki-Vantaan lentoasemalla; (uusi 4 kohta)
5) huolehtia tasavallan presidentin turvatehtävistä; ja (uusi 5 kohta)
6) toimia poliisireservinä. (6 kohta kuten voimassa olevan lain 4 kohta)

Erinäiset säännökset

15 §
(Kuten HE)

HaVM 7/2009 vp — HE 58/2009 vp

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tapani Tölli /kesk	Timo V. Korhonen /kesk
vpj.	Tapani Mäkinen /kok	Valto Koski /sd
jäs.	Thomas Blomqvist /r	Outi Mäkelä /kok
	Maarit Feldt-Ranta /sd	Petri Pihlajaniemi /kok
	Juha Hakola /kok	Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
	Rakel Hiltunen /sd	Lenita Toivakka /kok
	Heli Järvinen /vihr	Unto Valpas /vas
	Anne Kalmari /kesk	vjäs. Veijo Puhjo /vas (osittain).
	Ilkka Kantola /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.